

Hoe ziet het leven van een Parijse actrice/regisseuse eruit? Wat zijn haar ambities, haar idealen en hoe kunnen die worden gerealiseerd? Elsa Saladin werkt aan meerdere projecten en weet als geen ander hoe moeilijk het is om het hoofd boven water te houden: 'Het is crisis in de theaterwereld, maar we gaan voor een heilig doel.'

ACTRICE ELSA SALADIN:

'Crossmediale aanpak wordt steeds belangrijker'

‘In Parijs zijn ongeveer
400 theaters
met soms wel acht
voorstellingen per avond’

SCAN DEZE PAGINA MET LAYAR EN BEKIJK DE TEASER VAN DE FILM **FRAGMENTS D'ÉTOILES**, OVER ONDER MEER MARIE & GUY

Wie ter ere van de heilige Thérèse op bedevaart gaat naar Lisieux en daar in de basiliek een audioguide huurt, hoort de stem van Elsa Saladin. En dat is niet zo verwonderlijk, want de Parijse actrice/regisseuse bezit een beminlijk timbre en een perfecte intonatie. Ze werd dan ook meteen gevraagd om fragmenten uit Thérèses dagboeken voor te lezen voor de dvd over het leven van Frankrijks op één na beroemdste heilige. Elsa heeft sowieso een passie voor (literaire) dagboeken. Zo heeft ze met haar theatergezelschap Étoile et Compagnie de correspondentie tussen auteur Guy de Maupassant en schilderes/dagboekschrijfster Marie Bashkirtseff verwerkt tot een theaterstuk. Daarnaast geeft ze acteerlessen in het veertiende arrondissement en werkt ze aan een bijzonder theaterproject dat gewijd is aan de missie van Janusz Korczak, een Joodse pedagoog en kinderboekenschrijver die in 1942 de dood vond in het Poolse vernietigingskamp Treblinka.

Korczak-project

Dit jaar is het honderd jaar geleden dat Korczak zijn eerste kinderweeshuis opende en zeventig jaar geleden dat hij overleed. Reden genoeg dus om 2012 uit te roepen tot Korczak-jaar. Elsa Saladin reist dit najaar naar Polen om daar over haar theaterproject te spreken: 'Net als Korczak werken wij met jonge kinderen van zes tot negen jaar met psychische problemen en autistische stoornissen. Wij leren hen door middel van theaterspel om hun mening te geven, hun behoeften kenbaar te maken en hoe ze zich weer gelukkig kunnen voelen, zodat ze aan een nieuwe toekomst kunnen werken. We hebben daarvoor samen met de kinderen een stuk geschreven dat gebaseerd is op Korczaks kinderboek *Le Roi Mathias Ier* uit 1928. Hierin moet de zesjarige Mathias zijn vader als koning opvolgen, met alle moeilijkheden van dien. Omdat de meeste kinderen nog te jong zijn om het boek helemaal te lezen, hebben wij hun het verhaal verteld en foto's en films laten zien. Vervolgens hebben zij er hun

eigen interpretatie aan gegeven aan de hand van vragen als: Stel dat jij Matthias was, wat zou je dan doen voor je land? Of voor je school?'

Forumtheater

Elsa omschrijft haar werkwijze als sociaal theater met pedagogische elementen. 'Feitelijk is het *Forumtheater*, een methode die in de jaren zeventig is ontwikkeld door de Braziliaanse theaterwetenschapper Augusto Boal. Oorspronkelijk was het een soort politiek theater, bedoeld om laaggeschoolde arbeiders te helpen hun werkgevers aan te spreken en hun wensen kenbaar te maken. Forumtheater is puur interactie: je speelt een fragment van een verhaal, waaraan het publiek wordt uitgenodigd deel te nemen om samen tot iets nieuws te komen. We doen dit veel met personeel van ziekenhuizen, sociale instellingen en bedrijven waar spanningen heersen. Het is belangrijk dat mensen over persoonlijke zaken spreken; waarom ze bijvoorbeeld problemen ondervinden op het werk. Wanneer er conflicten zijn kan Forumtheater een uitkomst bieden. Bij zo'n rollenspel speelt de baas de werknemer en vice versa. Het is een succesvolle manier om elkaar te begrijpen en veranderingen teweeg te brengen.'

Noodzakelijke creativiteit

Ondanks de vele projecten waar Elsa Saladin aan werkt, erkent ze dat het ook in de theaterwereld crisistijd is. 'In Parijs zijn ongeveer 400 theaters met soms wel acht voorstellingen per avond. Er is zoveel keus dat je niet meer weet wat je moet kiezen. De meeste bezoekers laten zich leiden door bekende namen of door wat ze op de televisie hebben gezien. Want dan zal het wel van betere kwaliteit zijn. Onzin natuurlijk, maar zo gaat het nou eenmaal. Daarom moet je, als je nog geen landelijke bekendheid geniet, voortdurend creatief zijn in je pogingen om een stuk ergens geprogrammeerd te krijgen. Daarbij treden we liever niet op in theaters waar acht stukken per avond te zien zijn, omdat we echt een 'event' willen creëren. Gelukkig bouw je in de loop van de tijd wel een

netwerk op, waardoor het allemaal iets eenvoudiger wordt. Een aantal acteurs die ik opleid tot stand up comedian spelen daardoor inmiddels in het Theatre14 en in La Péniche Opéra.'

Marie & Guy

Om zich te onderscheiden, kiezen Elsa en Étoile et Compagnie dikwijls voor alternatieve theaterlocaties. Zo zal het Korczak-project deels in scholen worden opgevoerd en maken zij gebruik van parken voor optredens *en plein air*. 'Onze voorstelling Marie & Guy, die gebaseerd is op de briefwisseling tussen Marie Bashkirtseff en Guy de Maupassant, vindt plaats in café Les Éditeurs, een literair café aan de carrefour de l'Odéon. Het is een dialoog tussen twee personen en daar leent de intieme sfeer van een literair café zich beter voor dan een theaterzaal. Om het stuk onder de aandacht te brengen, hebben we er onlangs een film over gemaakt. Zo'n crossmediale aanpak wordt steeds belangrijker als promotiemiddel. Die film gaat niet zozeer over de briefwisseling op zich, maar over hoe je als acteur in de huid kruipt van iemand die ooit echt geleefd heeft. Over hoe je steeds meer één wordt met de persoon die die zinnen heeft opgeschreven en daar specifieke gedachten en gevoelens bij had. Hoe meer ik me in Marie Bashkirtseff inleefde, des te sterker merkte ik dat er zekere intimiteit ontstond die me bekleemde en die vragen opriep als: Dring ik nu niet te ver tot haar door? Zou zij dit wel gewild hebben? Die correspondentie was iets zeer persoonlijks tussen hen beiden. De teksten zijn weliswaar gepubliceerd, maar pas na hun dood...'

Heilig doel

De film over Marie & Guy is dan ook meer een psychologisch document, waarin een historisch thema is vertaald naar het leven van nu. Elsa: 'Je ziet mij bijvoorbeeld met een laptop, maar wel in de Oriënt Express, als verwijzing naar de 19e eeuw. Want goedbeschouwd is er door de eeuwen helemaal niets veranderd. De tijd was anders, maar de gevoelens van de mensen die toen leefden herkennen wij ook. Het is iets universeels waar de tijd geen grip op heeft. Iedereen heeft behoefte aan liefde en erkenning. Dat zal altijd zo blijven. Bij Korczak proberen we die 'actuele link met het verleden' eveneens te creëren. Dat is onze missie. Het mag dan crisis zijn de theaterwereld, we blijven gaan voor dat heilige doel.'

En savoir plus

Website Elsa Saladin: www.elsa-saladin.com

Website Étoile et Compagnie: www.etoile-et-compagnie.tumblr.com

Begin 2013 verschijnt de nieuwe film van designer/regisseuse Agnès B. Daarin zal Elsa Saladin te zien zijn als inspectrice van de *Brigade des mineurs*, een speciale politie-eenheid die de belangen behartigt van jonge kinderen.